

Thomas Hestbæk Andersens tale ved indvielsen af Dansk Sprognævnns lokaler

Taler

Thomas Hestbæk Andersen
Direktør for Dansk
Sprognævn

Dato

16. maj 2019

Sted

Bogense

Kære borgmester, kære gæster og kære kolleger

Det glæder mig at I er mødt frem for at festliggøre Sprognævnets indflytning i den moderniserede varmecentral her på Adelgade. Vi er flyttet ind i en dejligt hus, og netop i huset vil jeg forankre mine ord.

Med adressen 'Adelgade' bevæger vi os associativt tilbage i tiden. Til lang tid før Grundloven. Og hvis I konkret bruger besøget i Bogense i dag til at bevæge jer en tur ad den i øvrigt meget charmerende Adelgade, finder I et væld af bindingsværkhuse, fx Bogense ældste hus, Erik Menveds Kro, der er en renæssancebygning fra 1543. Dansk Sprognævn går ikke tilbage til renæssancen. Men Dansk Sprognævn er en kulturinstitution med en rig historie. Siden 1955 har vi – først som rådgivende og siden 1997 eksplicit som normerende – fastlagt dansk retskrivning og haft til opgave at følge det danske sprogs udvikling og rådgive herom. Sprognævnets arkiver over ordsamlingen er klassificeret som kulturarv, og det demonstrerer signifikansen af det arbejde der oprindeligt blev udført med maskinskrevne kartotekskort og understregninger med særlige blyanter, der var røde i den ene ende og blå i den anden. I dag er det arbejde – som meget andet – digitaliseret.

Og med et ord som 'digitalisering' bevæger vi os med lynets hast gennem århundredenderne og frem til i dag og den bygning, der nu ligger på Adelgade, og som vi er flyttet ind i: En moderniseret varmecentral, som med sine store lysindfald, sine lyse trægulve, [sine funktionelle lamelgardiner til solafskærmning] og sin omfavelse af det industrielle er et meget fint eksempel på nutidig dansk arkitekturtanke.

Bygningen er videre spækket med det bedste og hurtigste, som Statens IT har kunnet levere, vi har udrullet videokonference, så vi kan tale med samarbejdspartnere, fx på landets universiteter og i den centraladministration der [endnu] sidder lidt tættere på Christiansborg, end vi gør.

Adelgade 119B er måske ikke en imponerende renæssancebygning som kroen længere nede ad gaden; men det er rammen for Dansk Sprognævns 'videreførelse' uden for København, og til den brug er huset velindrettet.

Fra vores nye hus vil vi fortsætte med at normere den danske retskrivning ud fra de principper, som vi hidtil har fulgt. Vi vil ikke blive hverken mere slappe eller mere puristiske, selvom vi konstant presses og diskuteres, og selvom der er ønsker om, at vi skal gøre alt muligt, som vi ikke gør – fx at bliver bannerførere for at udenlandske låneord skal oversættes til dansk, eller røgtære af en sprogstil, der hører Korsbæks tid til, eller sociolingvister, som politiserer over magtsprog eller homofobiske tilråb på landets fodboldstadioner. Vi vil følge det danske sprogs udvikling, dets status og dets anvendelse – også i moderne kommunikationsformer hvor både engelsk og visuelle udtryk som, fx emojis og alle de billeder, vi sender til hinanden i dag via vores telefoner, justerer sprogets funktion. Og vi vil være med i arbejdet, der sikrer at dansk også kan bruges i kommunikationen med de droner og robotter, som overtager flere og flere funktioner i vores verden.

Vi er flyttet ind i Bogense. Og herfra vil Dansk Sprognævn være en stærk stemme om sproget nu og fremover [jeg siger bevidst 'fremover' og ikke 'fremadrettet', for det er et af de ord man får tæsk for at tage i sin mund ...].

Endnu engang: Tak for at I er kommet

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Indvielsestale

Relateret

Morten Andersens tale ved indvielsen af Dansk Sprognævn's lokaler
16. maj 2019

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thomas-hestbaek-andersens-tale-ved-indvielsen-af-dansk-sproгнаevns-lokaler>